

Inserati se sprejemajo in velja trisopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravištevno (administracija) in ekspedicija na Dunaški cesti št. 15 v Medija-tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemar velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "
V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Rožnih ulicah št. 25.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Ruski carevič na Dunaji.

Ruskega cesarja prvi sin, tedaj njegov naslednik, biva na Dunaji; naš cesar ga je jako prijazno sprejel, ter ga trikrat poljubil, danskem kralju pa, ki je s carevičem na Dunaj prišel, podal je samo roko. Ruski carevič Aleksander, ki postane enkrat ruski cesar, je zdaj 35 let star, in ima za ženo dansko princesinjo Dagmar, ki tudi z njim potuje. O careviču se pripoveduje, da je velik prijatelj Slovanov, Nemcev pa ne more trpeti. Večkrat je bil zato že od svojega očeta kaznovan; kajti ruski cesar je ravno narobe — mož, in čista Nemce pred vsemi drugimi narodi. Ob času nemško-francoske vojske je stari cesar pri mizi vstal in napil zmagi nemški zoper Francoze; carevič pa je šampanjski kozarec z vinom vred v steno treščil, da se je na tisuč koscev razletel. Tudi za to je bil od očeta kaznovan. V svoji hiši je naredil postavo, da vsak, kdor nemški spregovori, mora plačati 25 rubljev kazni za francoske ranjence; tej kazni se je podvrgel tudi njegov oče, cesar, ter izplačal smejoč se 25 rubljev kazni, ker je v sinovi hiši spregovoril nemški. Takih pravljic se o careviču še več vé; v obče pa je znano, da je odločen Slavjan, in da je zato tudi prijatelj Aksakovu in drugim slavjanofilom v Rusiji.

Dunajski liberalni listi so vedeli mnogo praviti o tisti nemško-avstrijski zvezi, ki jo je bojda Bizmark na Dunaji skoval. Čudno pa se nam je že tačas zdelo, zakaj „slučajno“ tačas nobenega nadvojvode ni bilo na Dunaji, da bi bil Bizmarka pozdravil, in zakaj je cesar že drugi dan na Štajarsko odpotoval, če-

ravno se je Bizmark še tri dni potem na Dunaji mudil? Nismo mogli prav verjeti v resničnost tiste nemško-avstrijske zveze. Še bolj dvomljiva postaja ta zveza zdaj, ko cesar odkrite sovražnike Nemčije tako prijazno sprejema in poljubljuje! Tisti ustavoverci, ki so že sanjali o vojski zoper Rusijo, se bodo zdaj za glave prijeti; kajti, kar se zdaj na Dunaji godi, ni preveč podobno vojski zoper Ruse. Danski kralj in princesinja Dagmar, in vojvoda Kumberlandski so zakleti sovražniki Prusov (Prajsov) zavoljo Šlezvik-Holštajna, zavoljo Hanovra in Braunschweiga, o cesareviču smo pa že prej povedali, kakih nazorov da je. Če liberalni listi pravijo de je vsa prijaznost, ki se tem gostom skazuje, le formalna, ceremonijalna, odgovarja jim celó stara „Presse“, da se možje, kakoršen je carevič, na znajo diplomatično hliniti, in prijazen obraz kazati, če srce drugače govori; za to je carevič predkritosrčen.

Nasprotno bomo sklepali, da carevič zoper Avstrijo in njenega vladarja ne goji tistega sovražstva, kakor zoper Nemčijo. Dobro se bo o tej priliki spominjati, da je nadvojvoda Albreht, ker je Slovanom prijazen, na ruskem dvoru „persona grata“, da ima on ruski Jurjev red in da je zdaj v notranji politiki prav Albrehtova misel v veljavo stopila, kakor kaže odlikovanje Hohenwarta in Klam Martinica. S to politiko se vjema tudi zveza z Rusijo, katero je nadvojvoda Albreht vedno zagovarjal. Če so tedaj nemško-liberalci vedno vpili, da se mora notrajna politika vjemati z zunanjo, jim zdaj lahko postrežemo, ter jim ponudimo slovansko politiko na zunaj in na znotraj.

Saj Rusija ni bila Avstriji nikoli sovražna,

pomagali so nam Rusi že večkrat, bojevali pa se z nami še nikoli niso. Le protislovanska politika nemško-liberalcev in Madjarov, ki so zadnje čase vladali v Avstriji, je rusko-avstrijsko prijateljstvo nekoliko ohladila; zdaj ko se pripravlja preobrat v naši notranji politiki, vidimo tudi nenadnega gosta na Dunaji, ruskega careviča.

Nemško-liberalci iščejo zaveznika za svojo ljubljeno Nemčijo, zato si izmišljujejo basni o sovražstvu Rusov do Avstrije, katero sovražstvo so le sami provocirati skušali. Mi pa ne razumemo, zakaj bi ravno Avstrija morala Nemce braniti, tiste Nemce, ki so nas leta 1866 deloma tako grdo zapustili, kakor Bavarci in Virtemberžani, deloma pa za Šlezvik-Holštajn odkradli ter nam krivično vojsko usilili, kakor Prusi, tiste Nemco-Pruse, ki so nam Šlezijo vzeli!

Pruso-Nemci niso bili nikdar prijatelji Avstriji, in še zdaj prežé, kdaj bi jej vzeli nemške provincije do Trsta, in odškodovali jo za te s tujim blagom, s turškimi deželami. Avstrija pa si lahko turške pokrajine vzame, ob enem pa stare dežele obdrži, ker nikjer ne stoji zapisano, kdor si je novo hišo kupil, mora za to odstopiti staro hišo svojemu sosedu.

Drugače je z Rusijo; ona nam ne bo vzela ne pedi zemlje, ako sklenemo z njo pošteno prijateljstvo; saj Rusija je velika zadosti, in se lahko širi v Aziji, če se hoče, za kar pa še nema prevelike potrebe. Iz ravno tistega uzroka bodo tudi Rusi brez nevošljivosti gledali, če se Avstrija pomnoži s turškimi deželami, ker tako velika ne more postati, da bi se je Rusi bati morali. Se ve da, ako bi Avstrija na svojo zastavo zapisala sovražstvo in

Kako sem se jaz likal.

Črtice za poduk in kratek čas.

XXXII.

Šolsko leto je bilo pri kraji, dobili smo spričevala. Kako je bilo moje? Nič boljše od polletnega in mōra je bila zopet nemščina. Nemški profesor ni mogel nikakor verjeti, da bi jaz „kmet“ znal nemški, pa je bilo ven. Oče so bili prišli zopet pō-me, šla sva se zahvalit povsod, kjer sem med letom kaj dobival, in vsi so bili zadovoljni ter rekli, naj se pred začetkom šole vnovič oglasim, bodo že videli, kako bo. Tu in tam je padlo zopet nekaj šestic v mojo roko, pa sem jih moral dati očetu za stanovanje; vendar se je ktera tudi moje roke prijala, ker bi bilo preveč žalostno, če bi vse počitnice ne imel nobenega krajcarja v žepu.

Oče niso bili nič kaj zadovoljni z mano, po poti so zmiraj renčali: „Cvajte nimaš, veliko več pa tudi ne. Se bo videlo, kaj bota domá rekla gospoda.“ Vendar slabe volje pa tudi niso bili, ko prideva v Št. Vidu memo Kraljiča, vkrenejo oče v hišo, jaz pa za njimi.

Tam sedi ranjki gospod župnik Blaž Potočnik; odkrijeva se mu, a on naju ogovori:

„Študent — je li?“

Jaz prikimam, oče mu gredo roko poljubiti, pa on jo odtegne in poprašuje dalje:

„S kterege klasa?“

„O, je že v šolah“ — se postavijo oče.

„Tako? Pa ne v visokih, je še premajhen.“

„V prvi šoli sem bil, zdaj grem v drugo“ — se oglašim jaz.

„Že?!“ — se nasmeje gospod in pozveduje dalje: „Toraj si prvo izdelal?“

„Izdelal je“ — rekó oče zá-me — „pa ne prav dobro.“

„Pokaži spričevalo!“

Jaz potegnem spričevalo z žepa, ter mu ga pomolim. Komaj pa ga razvije in pogleda, se prime za glavo in zareži!

„Ti osel ti!“

Jaz se prestrašim in odskočim, oče pa reko: „Saj sem mu tudi jaz rekel, da naj se nemški bolje uči.“

„Ej, kaj vi!“ — renči gospod naprej — „fant ni osel, ampak se je pridno učil, to kaže spričevalo. Ali to — to!“

S tem nama moli spričevalo pod nos in kaže mesto, kjer je zapisano moje imé. Oba gledava njega in list, pa se nama nobeno nič čudno ne zdi.

„Kako se pišeš?“ — praša po'em resno. Jaz povem svoje ime, oče pritrdijo, da je res, ker se oni tudi tako pišejo, samo da je njim ime Juri, meni pa Jaka.

„Kako pa je tu zapisano? Beri!“ — veli gospod in mi pokaže s prstom vrsto mojega imena na spričevalu. Jaz izgovorim svoje ime, a on odmaje ter veli vnovič:

„Beri črko za črko, kakor se izgovarjajo.“

Tako me je pripravil do spoznanja, da je v mojem tam pisanem imenu čvetero črk preveč, dve pa napačni.

„No vidiš“ — sklene gospod — „saj tvoje ime ni nemško.“

„Se ve, da ni“ — se oglasijo oče — „saj jaz ne znam nič nemški.“

„Če bi tudi dobro znali“ — prime gospod — „bi bilo vaše ime vendar-le slovensko. Tako se mora tudi pisati. Kdo je pisal tvoje ime v spričevalo?“ — se obrne k meni.

boj Rusom in vsem Slovanom, kakor zahtevajo nemško-liberalci in Madjari, potem si Rusija ne more želeči, da bi se Avstrija raztegnila do egejskega morja. Naj se reče, kar hoče, turško moč so vendar le Rusi zdrobili, in res naivno bi bilo, od Rusije zahtevati, da naj ona svoj plen prepusti svojim sovražnikom, da si skujejo iz njega orožje zoper njo! Če smo pa v prijateljstvu z Rusijo, če prevladuje v notrajni Avstriji Slovanstvu prijazna politika, potem nam Rusi ne bodo zavidali ne Bo- ne, ne Albanije, saj nam je ruski car predlanskim te dežele že sam ponujal, če se mu hočemo pridružiti v delu osvobodjenja Jugoslovanov.

Zveza z Rusijo nam utegne tedaj mnogo koristiti, zveza z Nemčijo pa prav nič, nasprotno zna nam mnogo škodovati. Upamo, da je naša svetla cesarska hša to že sprevidela, in da bo raje z Rusijo zvezana utrdila svojo moč in veljavo, namesto da bi se podala pod prusko-nemško komando in vazalstvo, ter se borila za čisto tuje, za prusko-nemške koristi.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 17. novembra.

Kako krivičen je **vollni red na Českem** pri velikih posestnikih, kažejo sledeče številke, ki jih navaja „Reform“: Veliko posestvo na Českem ima 3,058,088 oralov zemlje in plača 3,046,907 gl. direktnega davka (21 1/3 % čistega dohodka). Na cesarsko družino pripada 93200 oralov z 103,461 gl. direktnega davka; na ustanove in samostane 221,765 oralov z 238,165 direktnega davka. Kneževske in grofovske družine, ktera niso volile, mladoletni in velikoposestniki, ki nimajo volilne pravice, ker plačajo manj nego 250 gl. davka, plačajo 558,972 gl. direktnega davka od 579,640 oralov zemlje. Veliki posestniki, kteri so se volitve vdeležili imajo 2,037,283 oralov s 2,034,259 gl. dir. davka. Od teh imajo konservativci 1,493,256 oralov zemlje in plačajo 1,480,741 gl. dir. davka; ustavoverci pa imajo le 544,027 oralov z 544,003 gl. davka. Tako imajo konservativci 3/4 in ustavoverci le 1/4 zemlje v velikem posestvu in plačajo ravno v tej razmeri davke. Konservativno je volilo 13 knezov, ki imajo 761,141 oralov zemlje, nad

200,000 oralov več nego vsi ustavoverni velikoposestniki in plačajo 672,911 gl. davka, potem 27 grofov, ki imajo 577,002 oralov zemlje in 591,512 gl. davka plačajo tudi več nego vsi liberalni velikoposestniki. Ker udje cesarske hše in mnogo knezov in grofov ni velilo, je mogoče, da če krona porabi svoj vpliv za konservativce, da kedaj kljub krivičnemu volilnemu redu zmagajo konservativci. Nemški liberalni listi se jeze na kneza Karla Auersperga, da je naredil s konservativci kompromis, ali kakor se zdaj zvê, je stvar drugačna. Grof Taaffe je ponudil Anerspergu kompromis, in mu dal znati, če ga ne sprejme, bo vlada z vplivom stopila za konservativce. Ker bi pa potem gotovo bili ustavoverci propali, je bil Auersperg v interesu svoje stranke primoran narediti kompromis, in tega ni storil prostovoljno.

Ustavoverci se zelo jezê nad **odlikovanjem grofa Hohenwarta** in Klam-Martinica. Nekteri listi so prinesli vvodne članke o tem; nekoliko se liberalcem že sanja, da so prišli drugi časi, in zato so vidno slabe volje dan na dan.

Kaki možjê so **ustavoverci**, se kaže zdaj, ko je treba brambovsko postaviti sklepati. Prej so se vedno pridušali, in na vse vetrove vpili, da ne bodo glasovali za vojaško postavu, da hočejo znižanje vojaščne. To je pa sitna stvar, ker so Madjari postavu že sklenili, in ker bi vtegnilo ustavovercem to škodovati, ako bi pokazali premalo patriotizma. Zato so se že začeli umikati, in drug za drugega skrivati, in na zadnje bodo brž ko ne glasovali vsi al večinoma za omenjeno postavu.

„N. fr. Presse“ s cer ščuje poslance zoper postavu, češ, da temu ministerstvu se ne sme nič dovoliti, pa vlada ima več moči, ko „N. fr. Presse.“

Vnanje države.

Pri poslednjih volitvah v mestne svete na **Angleškem** so večidel zmagali liberalci. V nekterih mestih so celo Irce, ki so naseljeni po britanskih mestih, voljeni, v drugih je zopet ravno irski element odločil zmago v korist liberalcev. Tak vpliv Angležem sovražnih Ircv še celo v angleških mestih, za Anglijo nič dobrega na pomeni. V Anglijo in Ameriko izseljeni Irce so še hujši nasprotniki Angležev nego uni, ki so ostali v svoji

domovini. V Ameriki so ustanovili posebni pomočni komitet za pospeševanje irske propagande. Če se Anglija zaplete v kako vojako z vnanjim sovražnikom, ne bo imela samo ustaje na sosednjem irskem otoku, temuč tudi boje z irskimi naseljeniki v angleških mestih samih. To je pa stvar, ki utegne biti osodepolna za angleško državo.

Nedavno smo poročali, da je v Črnogoro bil **bolgarski knez** poslal po svojem adjutantu lastnoročno pismo; podobno pismo je poslal tudi grškemu kralju. Iz tega nekteri sklepajo o bodoči zvezi balkanskih držav.

Ruski carevič je došel v Berlin ter se vmesnil v ruskem poslanstvu (ne v cesarski palači, kakor na Dunaji). Car Viljem in kronprinc in drugi velikaši hiteli so na rusko poslanstvo, da careviča pozdravijo.

Turška vlada hoče kneza Vogoridesa odstavi, ker je Bolgarom po volji, in ga je že poklicala v Carigrad. Kakor znano, imajo vsled berlinske pogodbe tudi vevlasti besedo vmes govoriti.

Angleška namerava v mali Aziji nektera mesta zasesti, ter po takem načinu počasi v pest dobiti celo turško Azijo. Temu se bodo pa gotovo Rusi ustavili, ker Anglija nima pravice, čisto sama se potegovati za reforme; to pravico imajo vse vevlasti skupno.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 16. novembra. (Ruski carevič na Dunaju. — Nadvojvodinja Kristina. — Grof Barbo zbolel. — Iz državnega zbora.) Prihod ruskega carjeviča na Dunaj je nemške liberalce hudo vznemiril. Njihovi listi so zadoje dni v enomer trobili, da ste Avstrija in Nemčija sklenili tesno zvezo, ktera je v prvi vrsti obrnjena proti mogočni Rusiji, in so hotli s temi novicami tudi vplivati na razvitek notranje politike avstrijske, ktera mora po njihovem mnenji ostati po dosedanjem kopitu nemška liberalna, ker Nemčija ne bi marala za Avstrijo, ko bi hotla ona vkreniti na federalistično pot. Ti možiceljni so prezirali, da se je na Nemškem mnogo spremenilo, da je tudi tam konservativna večina v drž. zboru na krmlu, in da Avstrija nima prav nobenega vzroka kneza Bismarka podpirati in si sovraštvo mogočne Rusije na glavo nakopati samo

„Jaz ne vem! Menda kdo, kteremu je moj profesor gospod Melcar dal imena vseh nas.“

„Tako? Melcar? No, sporoči mu od mene, da je — ne, mu bom rajši sam povedal. To je res grozno, kako naša poštena slovenska imena hočejo s pisavo pokvariti!“

Potem naju izprašuje še marsikaj in zvê vse moje okoliščine. Ko slednjič oče potegnejo možnjo, da bi plačali, pomigne z roko in reče:

„Ne, to je moje. Drugo leto pa fant ne sme biti v spričevalu več tako pasjeglavsko pisan. Bom že sam profesorja prijel za to barbarstvo. Srečno! Tu ima fant še nekaj za počitnice, da si bo lahko belega kruha kupil!“

S tem pomoli meni roko in jaz čutim v svoji papir, kterege pa še le zunaj razvijem, in pokaže se goldinar.

„Naj bo tvoj!“ — reko oče — „saj domá tako ne bo vsak dan kruha.“

Po poti do doma sva se menila o tem „čudnem“ gospodu, ki je nad mojim imenom v spričevalu tako razjaril se. Meni se je to strašno čudno zdelo, po mojih pojmih je bilo ime tem imenitnejše, čem dalje je bilo, čem toraj več črk v njem. Oče so to še manj razumeli, ker pisanega niso lahko brali.

Domá so naju zopet mati čakali z ričetom, prav gostim, da se je kar krehal. Ko se prikaževa, naju ogovorê:

„Sta dolgo hodila. Že fant ni izdelal in ti si ga vso pot tepel, kaj ne? Saj sem vedela, da bo tako. Ti nič ne veš, kaj je otrok.“

„Tiho bodi no, stara“ — jih vstavijo oče z dobrovoljnim smehljanjem — „zdaj bo šel fant v drugo šolo.“

„No vidiš, ali ne pravim zmiraj, da bo novo mašo pel? Prvi je, kaj ne? Škoda, da nisem tiste klobase dala v ričet.“

„Do nove maše je še daleč in prvi tudi ni“ — rekó oče — „zdaj prinesi na mizo, kar imaš v peči, potlej bomo razgovorili se.“

Večer je bil še dosti prijeten, mati so bili veseli, očetu pa je bilo tudi dosti, da sem tam, kjer sem, v programu, kterege so pregledovali po imenih in sklenili:

„No, je že! Saj jih je komaj devet pred tabo, za tabo pa celo dolgo rajdo. Za kmetiškega gostaškega sina je to že dosti. Saj so vsi slabši, kar jih je v fari.“

Drugi dan sem šel s spričevalom in letnim šolskim poročilom k fari. Gospod župnik je bil še dosti zadovoljen, opominjal me je le,

naj se nemščine bolj poprimem, gospod kaplan je bil skoro istih misli, a nazadnje je prašal, če sem že vložil prošnjo za sprejem v Alojzijevisče.

„Bom li sprejet, ker nisem izdelal z odliko?“ — prašam jaz bojazljivo.

„Mislim da, vsaj poskusi. Če ne znaš narediti prošnje sam, ti jo bom sestavil jaz, da jo prepišeš.“

Res mi gospod sestavi prošnjo, jaz jo prepišem, čeravno so oče rekli, da ne bo nič, ker imam samo prvi red, ter jo nesem v Ljubljano. In glej, čez mesec dni mi dá gospod kaplan odlok: sprejet sem!

To je bilo veselje v naši hiši, ko s to novico pritečem domu! Mati so brž napravili južno kolikor se je dalo dobro, in rekli: „Škoda, da še Lavrenca ni domá, da bi tudi on jedel.“ (Brat je namreč že služil v drugi vasi za pastirja.)

„Zdaj je vseh skrbi konec“ — so rekli oče — „se boš lahko učil, samo za obleko bova skrbela kolikor bova mogla, nekaj bodo pa tudi še gospodje pomagali, ki so tako dobri.“

Se vé, da te novice nisem mogel záse obdržati, najraje bi jo bil s Šmarne gore ozna-

zavoljo tega, da bi mogel knez Bismark še nekoliko časa šariti po Nemškem.

Moški previdni politiki so dvomili nad tem, da bi se bila Avstrija tako tesno sklenila z Nemčijo, kakor so nemški liberalni listi trdili, in prihod ruskega carjeviča na Dunaj priča, da so prav imeli. Carjevič gotovo ne bi bil prišel na Dunaj, ko bi se bila Avstrija nekaj tednov prej z Nemčijo zarotila zoper Rusijo. Nemški liberalci to sami dobro sprevidijo, ter se tolažijo s tem, da je cesarjevič le prisiljen od očeta obiskat Dunaj. Pa tudi to ni istina. Pač je car Aleksander neki pisal našemu cesarju pred prihodom carjeviča na Dunaj ter svojega sina priporočil gostoljubnosti dunajskega dvora, a carjevič je prišel na Dunaj vsled pismenega prisrčnega povabila, katero mu je došlo od našega cesarja, in katero se nikakor ne more strinjati z mislijo, da bi se Avstrija od Rusije obračala. Prisrčnost med dvorom avstrijskim in ruskim se je marveč očitno pokazala pri prihodu visokih gostov. Med tem ko je naš cesar danskemu kralju in vojvodu Cumberlandskemu podal k pozdravu le roko, je carjeviča prisrčno objel in dvakrat poljubil v znamenje, da mu je ta gost posebno ljub in prijeten. Tudi to priča o tej prisrčnosti, da je carjevič ruski svoj odhod z Dunaja odložil za dva dni in da namesto včeraj odrine še le jutri od tod proti Berlinu. V petek zvečer so bili visoki gostje v operi, včeraj je bil velik obed v cesarski palači, h kateremu je bilo povabljenih okoli 90 gostov; jutri odrine veliki knez, katerega bode v Pragi na kolodvoru pozdravil tudi naš cesarjevič Rudolf. To vse nam v zvezi z odlikovanjem grofa Hohenwarta in Henrika Clam-Martinitza, o katerem sem Vam telegrafiral, in grofa Falkenhayna v gosposki zbornici, ki je postal tajni svetnik, priča, da se je v Avstriji začelo na boljše obračati; ta prijaznost s slovansko Rusijo bode gotovo jako dobro vplivala na slovanske narode in jim dala nekako poročstvo, da hočejo našo državo po njenih razmerah tako vravnati, da bodo tudi slovanski narodi ž njo zadovoljni. Mi želimo z vsemi državami v miru in edinosti živeti in tudi s sosedno Nemčijo ne maramo nobene zmrze, a tega pa nikdar ne moremo želeti, da bi Bismarku na ljubo naše cesarstvo ne prišlo do notranjega miru in si tudi sovraštvo drugih mogočnih držav nakopalo na glavo.

Včeraj se je slovesno odpovedala pravici do avstrijskega prestola za se in svoje naslednike

nadvojvodinja Kristina, ki kmalo odrine na Španjasko, da se poroči s kraljem Alfonsom. Te dni je bilo v Albrehtovi palači razstavljena njena bala in marsiktera Dunajčanka si je želela le majhen del razstavljenih reči, pa bi bila preskrbljena za zmiraj.

Zdaj pa še neko za nas Slovence žalostno novico. Grof Barbo, ki je po nepričakovani smrti svojega starejšega sina vedno nekoliko bolehal, bil je sinoči nevarno od mrtuda zadet. Leva stran je otrpnjena, in zaveda se le sèm ter tje. V soboto popoldne sta ga obiskala poslanca Klun in Poklukar in je bil še dokaj vesel, dasiravno nekoliko otožen. Zvečer ob 1/9 ure, ko je z gospo svojo, ki je prišla pred enim tednom sèm, odmolil rožni venec, mu je med molitvijo za verne duše prišlo slabo in je kmalo padel v nezavednost. Dvorni kaplan dr. Kulavc se je, to zvedivši, z omenjenima poslanca precej podal k njemu ter ga je v sv. olje dejal. Nevarnost je po izreku zdravnika velika, vendar pa upajmo, da mu bode zopet odleglo. Njegovi pobožni gospej in gotovo tudi njemu samemu pa je v veliko tolažbo, da je sv. obhajilo prejel na vernih duš dan v domači kapeli katoliške resurze med mašo g. Kluna, in bi toraj ne bil nepripravljen, ko bi bil moral iti pred višega sodnika, ne da bi bil mogel sedaj prejeti sv. zakramente.

V zadnji seji državnega zbora se je soglasno pritrdilo predsedniku grofu Coroniniju, da čestita cesarski rodbini k poroki nadvojvodinje Kristine. Predlog poslanca Neuwirtha, da smejo k sejam davkarskega odseka prihajati vsi poslanci, je bil sprejet, ravno tako predlog o povračilu posojil dovoljenih krkonoskim prebivalcem na Českem, ki jih bodo nazaj plačevali v 15 letnih obrokih. Za zapisnikarja je bil izvoljen namesto dr. Poklukarja g. Schneid, v imutetni odsek izmed slovenskih poslancev g. Gödel, v kontrolni in računski odsek pa Vitezič in Herman. Kupčijski minister je odgovoril na interpelacijo o shodu colnih konferencij in podpori vnanjega brodarstva po vladi ogerski, Taaffe pa je odgovoril na interpelacijo o slabi letini v južnih deželah rekš. da je vlada osnovala postaven načrt, naj se v Istri, Gradiški in na Goriškem od slabe letine zadetim prebivalcem dovolijo brezobrestna posojila v skupnem znesku 60.000 gid., za ktera naj bi dotične dežele prevzele poročstvo. Postava se je po nasvetu grofa Hohenwarta izročila budgetnemu odseku. Pri obravnavi v

odseku se bode tudi oziralo na naše Vipave in Kraševce. Dr. Monti je izročil predlog, naj se dalmatinska železnica potegne do Knina, Sturm pa je vlado interpeliral o dolgeh, ki jih nekdanje državne posojilnice še niso dobile povrnjenih. Prihodnja seja bo v torek 18. t. m.

Domače novice.

V Ljubljani, 18. novembra.

(Ljubljanski kazinoti) so imeli v petek svoj shod, pri katerem so sklepali o osodi Avstrije. Sešlo se jih je bilo pičlo malo in to iz dveh vzrokov: prvič se uradnikom zdaj nič več tako varno ne zdi demonstrirati zoper vlado, drugič pa tudi gostilnice nimajo več, zato je bilo vse mrzlo in tiho. Do zdaj sta v takih zborih zvonec nosila vit. Kaltenegger in Pirkar, ta pot ju ni bilo in ker tudi Dežman zdaj jezen za pečjo sedi, dr. Schreyu pa menda ni nič posebnega na misel prišlo, je moral na oder dr. Suppan, ki je od svojega posedanja in molčanja v prejšnjem državnem zboru že zopet dobro izpočit. Za njim se je oglasila nova metla „Tagblattov“ Hans, in kar sta ta dva skuhala, je zabelil dr. Schaffer s svojim „speechom“. Da je bila jed brez vse soli, se ob takih kuharjih samo po sebi razume. Gorje pa grofu Taaffeju, če se ne bo ravnal po sklepih te modre skupine in ne poklical v ministerstvo dr. Schafferja in dr. Suppana! Njegov ministerski stol ni potem več piškavega oreha vreden.

(Včerajšnji somenj,) navadno eden najživahnjših celega leta, je bil jako slab, ljudi skoro nič več ko o tržnih devih. Kupčija je bila toraj vseskozi slaba. Nekoliko je temu krivo pomanjkanje denarja, največ pa živinska kuga, zavoljo ktere so vsi živinski somnji prepovedani.

(Nekaj prijetnega) je zdaj v Ljubljani to, da smo za nekoliko časa rešeni nadloge psov, ker ne smejo sami po mestu letati. Zdaj gre lahko vsak otrok brez strahu po ulicah, tudi po drevoredih, kjer so prej psi pojali se v pohujšanje mladini, in po gostilnicah je zdaj lepo mirno; človek lahko stegne nogo pod mizo, a ni se mu bati, da bi pasji zobje šavnili po nji. Tako naj bi bilo zmiraj.

(Na tisuče Nemcev v Ljubljani — ka-li?) Fukašnji list nemškutarjev britko toži o tem, da za pretekli „Schillerjev“ teden v Ljubljani nihče vedel ni, celó poznati ni bilo, „da v Ljubljani živi na tisuče Nemcev.“ Kje li? Mi

nil vsemu svetu. Drugi dan hitim ž njo v Kamnik in jo pokažem svojim bivšim učiteljem belo na črnem. Vsi so bili še tam, najbolj je je bil vesel pater Gotthard, ki me je tudi na kosilo povabil, pa ne v lopo ali med hlapce, ampak v refektorij k sebi. Te časti sem bil silno vesel, posebno mi je pa vzdigalo greben to, da so mi morali streči fratri kakor drugim, tisti fratri, ki so me prej tolikokrat lasali in uhali. Po kosilu sem si še ogledal ves samostan, oglasil se tudi v kuhinji in pri hlapcih, ki pa niso bili nič kaj zgovorni, stari Matevž je celó mrmral nekaj med zobmi, kakor da bo že zdaj vsak poba v refektorij kosil, ko mu je še „pekarja“ predobra.

Ko sem vse kote samostana ogledal, se poslovim od patrov, ki me opominjajo, naj se le pridno učim, o počitnicah pa se kaj pri njih oglasim, grem s samostana, katerega potem celih 22 let nisem videl. Vzrok temu je bil ta, da so „moji“ patri pomrli ali pa bili premeščeni v druge samostane. Prvi je menda šel na oni svet pater Gotthard; ko sem jaz v Ljubljani to žalostno novico zvedel, sem poslal

za njim prav britke solze prisrčne hvaležnosti. Videl sem le še patra Generoza, ki je bil premeščen v Ljubljano, potem pa v Novo mesto, kjer je umrl. Bila sva dobra prijatelja in se drug drugega večkrat spominjala.

Za samostanom sem ogledal si tudi še mesto in meni priljubljene kraje, ter obiskal sošolce, ki so bili večidel domá ostali in učili se rokodelstva ali kaj drugega. Poznali so me pač še, a prijateljstva ni bilo pravega več, nekteri so še celó posmehljivo prašali, če sem jih prišel vabit na novo mašo. To mi je zelo hudo delo in ko sem bil zunaj mestica, se obrnem nazaj, ga še enkrat pogledam in rečem glasno:

„Zdravo mi bodi! Tako brž se že ne bova zopet videla!“

Počitnice mi doma niso bile nič kaj prijetne in to zavoljo nevoščljivosti in surovosti mladega in starega ljudstva. Še v cerkvi sem bil kakor pes, vedno so me poredni fantje suvali in brcali, kamorkoli sem stopil, še celó v zakristiji, čeravno jih je gospod župnik enkrat dobro oštel in jih spodil v cerkev ali pa

ven. Nič bolje ni bilo domá, kmet ne trpi človeka, ki „nič ne dela“, kjer sem se pokazal, so se mi rugali: „Kutmorgen, Jurjev gospod! Ali Jm čem roko kušniti?“ Večkrat je tudi za mano kaj priletelo, poleno ali kamen, zato sem bil večidel doma in prebiral knjige za drugo šolo, katerih sem nekaj že imel, ali pa pletel copate. Zadnjo polovico septembra pa smo zopet gobe brali vsi trije, da zaslužimo kaj za mojo obleko in knjige.

Predno sem šel v Ljubljano nazaj, sem se oglasil z očetom še pri gospodih. Oba sta me opominjala, naj se pridno učim, kar sem tudi obljubil, pa stisnila mi še vsak nekaj v roko za šolske knjige. Drugi dan sva jo odrinila z očetom v Ljubljano, moje robe vsak nekaj, jaz v robcu, oče v besagi. V mesto prišedši jo vkreneva naravnost proti Alojzjevišću, čegar vrata se nama odpro, in jaz dobim svoj prostor v veliki sobi, ktera je bila pol šola, pol pa stanovanica. Ko sem sprijet, greva z očetom še ven na polič vina, potem jih spremim še do šrange, pa se vrnem nazaj na svoj novi dom — v Alojzjevišće.

amo že davno dokazali, da — izvzemši Kozlarje in Weissenfelsarje — po vsi deželi ni 300 nemških rodovin. Če vsako rodovino štejemo za 10 oseb, jih je še le 3000, in od teh pride na Ljubljano morda 1000 od otroka v povojih do starega sivčka; ker pa poprek rodovine ne moremo računati na več ko 5 oseb, bo toraj — dobre mere — Nemcev v Ljubljani le 500 in res jih tudi več ni, to stavimo. Se ve, če bomo renegate in nemčurje zmetali v nemški koš, jih bo že več, toda ti niso častitelji „Schillerja“, ker večina njih o Schillerju toliko vé, kakor priprost hribovec o logaritmah.

(Iz seje odb. družbe kmetijske.) — Konec.) Dr. Bleiweis poroča, da je gosp. Vičel dodelal po ranjcem gosp. P. Kozlerju osnovane načrte vodnjakov, ki se zdaj že v Blaznikovi kamnotiskarni risajo in pridejo z dotičnim podukom kmalu v tisek. Odbor gosp. Vičelu hvalo izreka za lepo vredbo za kmetijstvo jako važnega Kozlerjevega spisa in sklene, in sklene naj se natisne s podobami vred v „Naznanilih držbe kmetijske“, zraven tega pa se napravi še posebej 700 iztiskov, da se jih nekoliko brezplačno razdeli med občine, nekoliko pa po prav nizki ceni prodá njim, ki pri napravljanju vodnjakov poduka potrebujejo. — Predsednik baron Wurzbach naznanja, da mu je grof Gustav Auersperg poslal dva spisa o veliki koristi žvepla zoper gojilobo grozdja, pa tudi krompirja in sadja, katerih eden je bil v letošnjih „Novicah“ že natisnen, drugi pa o žvepljenji trt se natisne ob pravem času. Odbor sklene, naj se gosp. grofu po pismu izreče zahvala za domoljubno pospeševanje domačih kmetijskih interesov. — Gospod Ogulinov dopis, da, kot zastopnik družbe kmetijske kranjske pri dunajskem vinorejskem zboru, kmalu pošlje poročilo o njem, se je vzel na znanje, kakor tudi poročilo gosp. Vilj. Pfeiferja o davkarskih eksekutorjih. Jedro tega poročila, za katero je bil gosp. Pfeifer od družbe kmetijske naprošen, je po poizvedbah gosp. Pfeiferja to, da ta nova naredba je 1) huda nadloga kmetovalcem, ker vsake kvatre, tedaj tudi takrat, ko nimajo še nobenega pridelka spravljene, eksekutor terja davek, 2) pa so stroški sedanje izterjatve davkov večji od prejšnjih. — V. Brenner, trgovec s semeni na Dunaji, je družbi ponudil na prodaj semena one nove trave, kateri je „reana luxurians“ (reana bohotna, v „Novicah“ že popisana). Odbor je sklenil, tega semena nekoliko za poskušnjo naročiti, kedar izvé ceno njegovo. — Ker je prečastiti gosp. Škarbina, župnik v Ukvah na Koroškem, ki je zadnja leta naši družbi kmetijski prijazno oskrboval nakúp lepih ukviških ovác za tifusom umrl, je odbor naprosil gospodarja Ersta v Ukvah, da on prevzame zdaj to nalogo, ako zarad goveje kuge bode mogoče, še to jesen ovác iz Koroškega pripeljati na Kranjsko, da jih dobijo ovcerejci. — Dobrodejni družbi Vincencijavi v podporo se je, kakor druga leta, tako tudi letos podarilo 10 mernikov krompirja od pridelku na družbinem vrtu. „Nov.“

Telegram „Slovenca.“

Z Dunaja 17. novembra.

Česka deputacija: dr. Rieger, knez Lobkovic in dr. Šrom je izročila danes cesarju spomenico o ravnopravnosti českega jezika v v šoli in uradu, ktero je cesar premilostljivo sprejel in obljubil reč natančno pretresti in vladi dati potrebne ukaze.

Razne reči.

— Duhovske spremembe. V Lavantinski škofiji: Župniki so postali č. č. gg.: Janez Sredenshek na Ponikvi; Anton Fišer st.

v Svičini, in Janez Lenart pri sv. Jungerti na Pohori. Č. o. Benedikt Herriš je postal vikar slovenske fare na Ptui; č. o. Klemen Šalamun vikar pri sv. Vidu poleg Ptuija, in č. g. Martin Meško, provizor v Leskovcu. Č. o. Jožef Plešek je prišel za kaplana v slov. faro na Ptui. — Umrli je župnik in zlatomašnik v Leskovcu č. g. Jožef Mlinarič. R. I. P.

— V Indiji se je naredil po izgledu evropskih planinskih klubov himalajski klub z namenom, se povzdigniti na najvišji himalajski vrhunec Dawalaghiri. Zdaj naj pa še kdo reče, da evropska kultura v Indiji ne napreduje, ko že ustanovljajo take društva po evropskem kopitu.

Prsne in pljučne bolezni

naj bodo kakoršne koli, ozdravi najgotovješe po zdravniškem ukazu pripravljeni v Avstro-Ogerski, v Nemčiji, Franciji, Angliji, Španiji, Rumuniji, Holandiji in Portugalski varovani

Wilhelmov

snežniški alop iz zelišč

Ta sok je posebno dober pri bolečinah na vratu in prsih, hripi, hripavosti, kašlju in nahodu. Mnogi se imajo le temu soku za mirno spanje zahvaliti.

Ta sok je tudi za zdrave dober pri meglenem in slabem vremenu, da se ne prehlade.

Zavoljo svojega prijetnega okusa je dober za otroke, potreben pa vsem, ki so na pljučih bolni. Potreben je tudi pevcem in govornikom zoper hripavost.

Oni p. n. kupci, ki želé pravi snežniški alop iz zelišč, kterega izdelujem že od leta 1855, naj zahtevajo izrekoma

Wilhelmov snežniški alop iz zelišč.

Pri vsaki flašici je tiskan navod, kako naj se rabi.

Ena zapečatena izvorna flaša velja 1 gl. 25 kr., ter jih ima na prodaj zmirom frišne

Franc Wilhelm,

lekar v Neunkirchen pri Dunaju.

Za zavitek se računi 20 kr. (2)

Pravi Wilhelmov snežniški alop iz zelišč imajo na prodaj na Kranjskem samo:

V Ljubljani: Peter Lassnik.

V Postojni: Anton Leban, lekar; v Kranji: Karel Savnik, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar.

P. n. občinstvo naj zahteva izrekoma Wilhelmov snežniški alop iz zelišč, ker tega le jaz izdelujem; neki Julius Bittner izdeluje tudi nekak snežniški alop iz zelišč, pa tistega ni treba vzeti, ker je le po mojem ponarejen, pa ni tako dober.

Einladung zur Pränumeration auf die

Linzer theol.-praktische Quartalschrift Jahrgang XXXIII — 1880.

Von dieser Zeitschrift, welche durch ihre praktische Richtung ein instruktives Organ für die hochwürdigen Herren Seelsorger ist, erscheint jedes Vierteljahr ein Heft von 11 Druckbogen in Oktav mit schöner Ausstattung. In vielen Diöcesen Oesterreich-Ungarns, in Deutschland und der Schweiz erfreut sie sich einer sehr namhaften Verbreitung und die meisten hochwürdigsten Ordinarie haben sich bestimmt gefunden, sie in der anerkanntesten Weise zu empfehlen. Hervorragende Kräfte, unter denen nicht wenige einen bedeutenden Ruf in der literarischen Welt geniessen, unterstützen sie durch ihre Mitwirkung. Ständige Rubriken der Zeitschrift sind:

1. Theologische praktische Aufsätze, wohn

auch die Besprechung kirchlicher und socialer Zeitfragen zählt. 2. Pastoralfragen und Fälle, deren jedes Heft eine reichliche Fülle mit gründlicher Ausführung enthält. 3. Neueste Entscheidung des hl. Stuhles. 4. Recensionen neuerer literarischer Produkte. 5. Zeitläufte, welche eine vollständige Rundschau über die kirchliche Bewegung geben. 6. Miscellanea, welche wichtige Nachrichten und ähnliches Erasse, die das kirchliche Gebiet betreffen, mittheilen.

Man pränumerirt am einfachsten mit Postanweisung unter der Adresse:

„An die Redaktion der Quartalschrift in Linz,“

Harrachstrasse Nr. 9.

Auch alle Postämter des Auslandes und alle Buchhandlungen nehmen Bestellungen an.

Der Preis für den Jahrgang ist mit direkter Zusendung durch die Post von 8 fl. der Redaktion an den Herrn Abnehmer 3 fl. 50 kr. ö. W.

Auch im Wege des Buchhandels kostet die Zeitschrift 3 fl. 50 kr.

Ergebenst

(3) die Redaktion.

Sprichevala

o pravem

Wilhelm-ovem

kričistilnem čaju

zoper protin in putiko.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen. Naszály 18. grudnia 1875.

Zahvalim se Vam za Vaše izvrstno zdravilo, ki se imenuje Wilhelmov kričistilni čaj. Jaz sem z njim neko ženo v Suttö popolnoma ozdravil, ki so skoz 9 mesecev najboljši zdravniki h njej hodili, pa jej niso dolgega življenja obetali. Od zdaj kar je ta žena tako hitro okrevala, imajo ljudje tako zaupanje do vašega zdravila, da ga Suttö-vanci gotovo mnogo pokupijo pri Jos. pl. Töröku, lekarju v Pešti, Königsgasse 7.

Tudi v moji hiši se je prigodilo, da je nekega mladega človeka, ki je pri m-ni v službi, po nogah trgati začelo, da ni mogel geniti ne rok n-nog. Ko je pa porabil 3 zavitke vašega izvrstnega čaja in dve flašici vašega ces. kr. priv. tekočega „basorina“ iz zelišč, bil je popolnoma dober. Tudi jaz se zdravim z vašim čajem dvakrat na leto, in sem prepričan, da mi dobro dē. Izreklj še enkrat svojo zahvalo ostajam s spoštovanjem

Michael Holdampf,

najemnik posestva v Naszály p. Totis na Ogerskem.

Gospod Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen. London 5. prosinca 1876.

Več let sem rabil Vaš kričistilni čaj zoper protin in putiko, in le ta mi je pomagal, da sem zdaj zdrav. S spoštovanjem

C. F. Dorn,

London, 46 Museum Street, poleg Britisch Museum.

Gospod Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen. Orosmező 9. prosinca 1876.

Ne morem, da bi se ne zahvalil za Vaš Wilhelmov kričistilni čaj zoper protin in putiko, ker me je dve leti trgalo po nogah, in me je le Vaš čaj ozdravil, kar vsakemu rad povem.

Vaš udani

Heinrich Ruhestörfer, davkar.

Pravega izdeluje le

Franc Wilhelm, lekar v Neunkirchen. (Dol. Avstrija).

Za zavitek, na 8 kosov razdeljen, po zdravniškem ukazu pripravljen, z navodom v raznih jezikih, velja 1 gl., in 10 kr za zavoj.

Svarilo. Varovati se je ponarejenih reči, in zmirom se mora zahtevati „Wilhelmov kričistilni čaj zoper protin“, ker se izdeluje več takih ponarejenih čajev zoper protin in putiko, pred kterimi vsacega svarim. (2)

Pravi Wilhelmov kričistilni čaj zoper protin in putiko imajo na prodaj:

Peter Lassnik, trgovec v Ljubljani, Ant. Leban, lekar v Postojni, Karl Savnik, lekar v Kranji, Fr. Wacha, lekar v Metliki, Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu.

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik Filip Haderlap.